

ଭୂବିଜ୍ଞାନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ

ମହାସାଗର ନିରୀକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା

Posted On: 31 JUL 2017 4:47PM by PIB Bhubaneswar

ଭୂପୃଷ୍ଠ ବିଜ୍ଞାନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପକ୍ଷରୁ 1996 ମସିହା ଠାରୁ ମହାସାଗର ନିରୀକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା (OOS) ନାମକ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଉଛି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ଭାରତ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱ ସାଗରରୁ ଭୂପୃଷ୍ଠ ପାଣିପାଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତଥା ଉପ ମହାସାଗରୀୟ ପାରାମିଟର ସମ୍ପର୍କିତ ରିଆଲ୍‌ଟାଇମ୍ ଏବଂ ଟାଇମ୍ ସିରିଜ୍ ତଥ୍ୟାବଳୀ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇପାରୁଛି ବୋଲି ବିଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ତଥା ଭୂପୃଷ୍ଠ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଖାଲ୍ ଏସ୍ ଚୌଧୁରୀ ରାଜ୍ୟସଭାରେ ଏକ ଲିଖିତ ଉତ୍ତର ମାଧ୍ୟମରେ ସୂଚୀତ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଚୌଧୁରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ଭାରତ ମହାସାଗରୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଏହି ତଥ୍ୟାବଳୀ ସଂଗୃହୀତ ହେଉଛି । ତେଣୁ ଭାରତ ମହାସାଗରର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଏଭଳି ମହାସାଗରୀୟ ନିରୀକ୍ଷଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୁତୟନ କରାଯାଇଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଡ୍ରିଫ୍ଟର, ସ୍ତ୍ରୋତ ମାପକ ମିଟର, ତରଙ୍ଗ ରାଇଡର ବୟର, କାର୍ଗୋ, ଫ୍ଲୋଟ, ଛୁଆର ମାପକ, ଉପକୂଳ ରାଡାର ଏବଂ ଆକୋଷ୍ଟିକ ଡପଲର ସ୍ତ୍ରୋତ ପ୍ରୋଫାଇଲର (ADCP) ଆଦି ସାମିଲ । ଏହାକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି ଯଥା drifters ଏବଂ moored । ଏଭଳି ତଥ୍ୟାବଳୀ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସାମୁଦ୍ରିକ ଏବଂ ପାଣିପାଗ ସମ୍ପର୍କିତ ଗବେଷଣା ଓ ପୂର୍ବାନୁମାନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି ପୁନଶ୍ଚ, ଉପଗ୍ରହ ତଥ୍ୟାବଳୀକୁ ଅଧିକ ପ୍ରମାଣସିଦ୍ଧ କରିବା ଲାଗି ଏଭଳି ତଥ୍ୟାବଳୀ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ । ଭାରତର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆର୍ଥିକ ଜୋନ (EEZ) ମଧ୍ୟରେ ଏଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୁତୟନ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରାୟ 76 ପ୍ରକାର ତଥ୍ୟାବଳୀ ଉପଗ୍ରହ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହିସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୁଖ୍ୟତଃ ଚାରିଗୋଟି ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସଂଗ୍ରହ ପରିଚାଳିତ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏ । ସେଗୁଡିକ ହେଲା – (1) ଜାତୀୟ ମହାସାଗରୀୟ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (NIOT), ଚେନ୍ନାଇ (2) ଜାତୀୟ ମହାସାଗର ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (NIO), ଗୋଆ (3) ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ ମହାସାଗରୀୟ ସୂଚନା ସେବା କେନ୍ଦ୍ର (INCOIS), ହାଇଦ୍ରାବାଦ ଏବଂ (4) ଭାରତୀୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥା, ଡେରାଡୁନ । ଏହିସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା EEZ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାହା ରାଜ୍ୟ/କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପରିସର ବହିର୍ଭୁତ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ଚୌଧୁରୀ କହିଛନ୍ତି ।

(Release ID: 1498295) Visitor Counter : 2

